

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Høringsvar - endringer i opplæringsloven og friskoleloven - nytt kapittel om skolemiljø

Vi viser til høringsbrev av 20. april 2016. Fylkesmannen i Telemark har gjennomgått forslagene til endringer, og avgir følgende uttalelse:

1. Generelt om hovedendringene:

Aktivitetsplikt:

Fylkesmannen i Telemark er positiv til innretningen på den nye aktivitetsplikten, og at vedtaksplikten fjernes.

Vi synes også det er et viktig signal at aktivitetsplikten skjerpes i de tilfellene det er mistanke om eller kjennskap til at ansatte krenker elever.

Departementet har valgt en form på bestemmelsen som er kort og konsis, fremfor en mer detaljert og instruerende lovtekst, slik Djupedalsutvalget foreslo. I høringsnotatet står det at forarbeider, forskrifter og veiledningsmateriale kan være velegnet for utfyllende beskrivelser. Vår erfaring er at skolene i liten grad har et forhold til lovforarbeider, og at det derfor blir viktig for forståelsen og praktiseringen av bestemmelsen at det lages en god og fyldig veileder.

Internt har vi drøftet om det er tilstrekkelig at varslingsplikten til skoleledelsen nå begrenses til «når det trengst». Innvendingene mot endringen er oversikten til skoleledelsen, der det som kan se ut som uskyldige enkeltepisoder fremstår som noe annet for den som har et større bilde. Med overordnede bestemmelser som fastslår at det skal være nulltoleranse mot krenkelser, samt at det klart forutsettes at det skal være lav terskel for å si i fra, ser vi at det kan være klokt å innføre et skjønn i forhold til hva som skal

meldes videre. Det blir imidlertid viktig at skolene selv har en felles forståelse av hva som skal meldes og ikke.

Håndhevingsordning:

Fylkesmannen i Telemark støtter forslaget om en ny håndhevingsordning.

Vi ser det som en viktig bevisstgjøring i forhold til barns rettigheter at det kommer klart frem i lovteksten at involverte elever skal bli hørt, og at håndhevingsorganet skal sørge for dette.

Fylkesmannen i Telemark er positiv til at oppgaven som håndhevingsorgan legges til fylkesmennene. Vi mener fylkesmennene er i stand til å utføre denne oppgaven på en god måte for elevene. De nye oppgavene og sannsynligvis større saksmengde forutsetter styrking av både kompetanse og kapasitet i embetene.

Tvangsmulkt:

Fylkesmannen i Telemark støtter forslaget om tvangsmulkt. Det blir viktig å sikre likebehandling mellom embetene, både i forhold til type og størrelse på tvangsmulkt. En slik enhetlighet mener vi best sikres gjennom en detaljert veileder. Denne kan enkelt utvikles underveis, i tråd med egen praksis, andre etaters praksis, og øvrig samfunnsutvikling.

2. Andre innspill:

§ 9A-3: Ta tilbake begrepet internkontroll:

I den nåværende bestemmelsen «systematisk arbeid for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane» (§ 9a-4) står det internkontroll i parentes i overskriften. Denne bestemmelsen er i forslaget erstattet av §9A-3, som bare har «systematisk arbeid» som overskrift. Det er gjort en stor og god språkjobb med å forenkle hele kapitlet. Vi mener likevel at begrepet internkontroll bør settes inn igjen i tittelen. Internkontroll er et godt og innarbeidet begrep i hele arbeidslivet, og vil straks gjøre det klart hva bestemmelsen handler om.

§ 9A-7: Avvikle elevmøterett arbeidsmiljøutvalget:

Vi støtter uttalelsen fra fylkesmannen i Hordaland om å avvikle bestemmelsen om elevmøterett i skolens arbeidsmiljøutvalg. Det er skolemiljøutvalget som har som mandat å skape et godt skolemiljø for elevene, og her skal elevene være representert. Det enkleste for elevene vil være å forholde seg til ett organ.

Forslag til navn på «håndhevingsorganet»:

Fylkesmannen i Telemark er enig i at «håndhevingsorganet» kan ha godt av et nytt navn.

Hos oss har følgende navn blitt foreslått:

- Skolemiljøvakten
- Skolemiljøhjelpen
- Skolemiljøkontrollen
- Elevenes sikkerhetsnett

Med hilsen

Kari Nordheim-Larsen
fylkesmann

Solrun Nistad Fleischer
utdanningsdirektør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift